

Lausuntopyyntö STM 2015

1. Vastaajatahon virallinen nimi

Vastaajien määrä: 1

Nimi

- Ruokolahden kunta

2. Vastauksen kirjanneen henkilön nimi

Vastaajien määrä: 1

Nimi

- Susanna Kaskinen

3. Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot

Vastaajien määrä: 1

Nimi	Asema organisaatiossa	Matkapuhelin	Sähköposti
Susanna Kaskinen	hallintojohtaja	044 4491202	susanna.kaskinen@ruokolahti.fi

4. Lausuntopyyntöä käsittelevä päivämäärä toimituksessa

Vastaajien määrä: 1

01.02.2016

5. Toimielimen nimi

Vastaajien määrä: 1

Nimi

- Ruokolahden kunnanvaltuusto

6. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

7. Kunta numero tilastokeskuksen luokituksessa

Vastaajien määrä: 1

	Kunta numero tilastokeskuksen luokituksessa
005 Alajärvi	0
020 Akaa	0
005 Alajärvi	0
009 Alavieska	0
010 Alavus	0
016 Asikkala	0
018 Askola	0
019 Aura	0
035 Brändö	0
043 Eckerö	0
046 Enonkoski	0
047 Enontekiö	0
049 Espoo	0
050 Eura	0
051 Eurajoki	0
052 Evijärvi	0
060 Finström	0
061 Forssa	0
062 Föglö	0
065 Geta	0
069 Haapajärvi	0
071 Haapavesi	0
072 Hailuoto	0
074 Halsua	0
075 Hamina	0
076 Hammarland	0
077 Hankasalmi	0
078 Hanko	0
079 Harjavalta	0
081 Hartola	0
082 Hattula	0
086 Hausjärvi	0
111 Heinola	0
090 Heinävesi	0
091 Helsinki	0
097 Hirvensalmi	0
098 Hollola	0
099 Honkajoki	0
102 Huittinen	0
103 Humppila	0
105 Hyrynsalmi	0
106 Hyvinkää	0
283 Hämeenkoski	0
108 Hämeenkyrö	0
109 Hämeenlinna	0
109 Hämeenlinna	0
139 li	0

140 Iisalmi	0
142 Iitti	0
143 Ikaalinen	0
145 Ilmajoki	0
146 Iloanta	0
153 Imatra	0
148 Inari	0
149 Inkoo	0
151 Isojoki	0
152 Isokyrö	0
164 Jalasjärvi	0
165 Janakkala	0
167 Joensuu	0
169 Jokioinen	0
170 Jomala	0
171 Joroinen	0
172 Joutsa	0
174 Juankoski	0
176 Juuka	0
177 Juupajoki	0
178 Juva	0
179 Jyväskylä	0
181 Jämijärvi	0
182 Jämsä	0
186 Järvenpää	0
202 Kaarina	0
204 Kaavi	0
205 Kajaani	0
208 Kalajoki	0
211 Kangasala	0
213 Kangasniemi	0
214 Kankaanpää	0
216 Kannonkoski	0
217 Kannus	0
218 Karijoki	0
224 Karkkila	0
226 Karstula	0
230 Karvia	0
231 Kaskinen	0
232 Kauhajoki	0
233 Kauhava	0
235 Kauniainen	0
236 Kaustinen	0
239 Keitele	0
240 Kemi	0
320 Kemijärvi	0
241 Keminmaa	0
322 Kemiönsaari	0
244 Kempele	0
245 Kerava	0
249 Keuruu	0

250 Kihniö	0
256 Kinnula	0
257 Kirkkonummi	0
260 Kitee	0
261 Kittilä	0
263 Kiuruvesi	0
265 Kivijärvi	0
272 Kokkola	0
271 Kokemäki	0
272 Kokkola	0
273 Kolari	0
275 Konnevesi	0
276 Kontiolahti	0
280 Korsnäs	0
284 Koski TI	0
285 Kotka	0
286 Kouvola	0
286 Kouvola	0
287 Kristiinankaupunki	0
288 Kruunupyy	0
290 Kuhmo	0
291 Kuhmoinen	0
295 Kumlinge	0
297 Kuopio	0
300 Kuortane	0
301 Kurikka	0
301 Kurikka	0
304 Kustavi	0
305 Kuusamo	0
312 Kyyjärvi	0
316 Kärkölä	0
317 Kärsämäki	0
318 Kökar	0
319 Köyliö	0
398 Lahti	0
399 Laihia	0
400 Laitila	0
407 Lapinjärvi	0
402 Lapinlahti	0
403 Lappajärvi	0
405 Lappeenranta	0
408 Lapua	0
410 Laukaa	0
416 Lemi	0
417 Lemland	0
418 Lempäälä	0
420 Leppävirta	0
421 Lestijärvi	0
422 Lieksa	0
423 Lieto	0
425 Liminka	0

426 Liperi	0
444 Lohja	0
430 Loimaa	0
430 Loimaa	0
433 Loppi	0
434 Loviisa	0
435 Luhanka	0
436 Lumijoki	0
438 Lumparland	0
440 Luoto	0
441 Luumäki	0
442 Luvia	0
475 Maalahti	0
444 Lohja	0
478 Maarianhamina	0
480 Marttila	0
481 Masku	0
483 Merijärvi	0
484 Merikarvia	0
489 Miehikkälä	0
481 Masku	0
491 Mikkeli	0
494 Muhos	0
495 Multia	0
498 Muonio	0
499 Mustasaari	0
500 Muurame	0
503 Mynämäki	0
504 Myrskylä	0
505 Mäntsälä	0
508 Mänttä-Vilppula	0
507 Mäntyharju	0
529 Naantali	0
531 Nakkila	0
532 Nastola	0
508 Mänttä-Vilppula	0
529 Naantali	0
535 Nivala	0
536 Nokia	0
538 Nousiainen	0
541 Nurmes	0
543 Nurmijärvi	0
545 Närpiö	0
560 Orimattila	0
561 Oripää	0
562 Orivesi	0
563 Oulainen	0
564 Oulu	0
309 Outokumpu	0
576 Padasjoki	0
577 Paimio	0

564 Oulu	0
578 Paltamo	0
445 Parainen	0
580 Parikkala	0
581 Parkano	0
599 Pedersören kunta	0
583 Pelkosenniemi	0
854 Pello	0
584 Perho	0
588 Pertunmaa	0
592 Petäjavesi	0
593 Pieksämäki	0
595 Pielavesi	0
598 Pietarsaari	0
601 Pihtipudas	0
604 Pirkkala	0
607 Polvijärvi	0
608 Pomarkku	0
609 Pori	0
611 Pornainen	0
638 Porvoo	0
614 Posio	0
615 Pudasjärvi	0
616 Pukkila	0
619 Punkalaidun	0
620 Puolanka	0
623 Puumala	0
624 Pyhtää	0
625 Pyhäjoki	0
626 Pyhäjärvi	0
630 Pyhäntä	0
631 Pyhäranta	0
635 Pälkäne	0
636 Pöytyä	0
636 Pöytyä	0
678 Raahe	0
710 Raasepori	0
680 Raisio	0
681 Rantasalmi	0
683 Ranua	0
684 Rauma	0
684 Rauma	0
686 Rautalampi	0
687 Rautavaara	0
689 Rautjärvi	0
691 Reisjärvi	0
694 Riihimäki	0
697 Ristijärvi	0
698 Rovaniemi	0
700 Ruokolahti	1
702 Ruovesi	0

704 Rusko	0
704 Rusko	0
707 Rääkkylä	0
729 Saarijärvi	0
732 Salla	0
734 Salo	0
736 Saltvik	0
790 Sastamala	0
738 Sauvo	0
739 Savitaipale	0
740 Savonlinna	0
740 Savonlinna	0
742 Savukoski	0
743 Seinäjoki	0
743 Seinäjoki	0
746 Sievi	0
747 Siikainen	0
748 Siikajoki	0
791 Siikalatva	0
749 Siilinjärvi	0
751 Simo	0
753 Sipoo	0
755 Siuntio	0
758 Sodankylä	0
759 Soini	0
761 Somero	0
762 Sonkajärvi	0
765 Sotkamo	0
766 Sottunga	0
768 Sulkava	0
771 Sund	0
777 Suomussalmi	0
778 Suonenjoki	0
781 Sysmä	0
783 Säkyliä	0
831 Taipalsaari	0
832 Taivalkoski	0
833 Taivassalo	0
834 Tammela	0
837 Tampere	0
844 Tervo	0
845 Tervola	0
846 Teuva	0
848 Tohmajärvi	0
849 Toholampi	0
850 Toivakka	0
851 Tornio	0
853 Turku	0
857 Tuusniemi	0
858 Tuusula	0
859 Tyrnävä	0

886 Ulvila	0
887 Urjala	0
889 Utajärvi	0
890 Utsjoki	0
892 Uurainen	0
893 Uusikaarlepyy	0
895 Uusikaupunki	0
785 Vaala	0
905 Vaasa	0
908 Valkeakoski	0
911 Valtimo	0
092 Vantaa	0
915 Varkaus	0
918 Vehmaa	0
921 Vesanto	0
922 Vesilahti	0
924 Veteli	0
925 Vieremä	0
927 Vihti	0
931 Viitasaari	0
934 Vimpeli	0
935 Virolahti	0
936 Virrat	0
941 Vårdö	0
946 Vöyri	0
976 Ylitornio	0
977 Ylivieska	0
980 Ylöjärvi	0
981 Ypäjä	0
989 Ähtäri	0
992 Äänekoski	0

8. 1. Hallituksen aluejakolinjauksen mukaan perustettavat itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Onko nykyinen maakuntajako oikea peruste itsehallintoalueiden muodostamiselle?

Vastaajien määrä: 1

9. 2. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Vastaajien määrä: 1

- Nykyisen maakuntajakolain mukaan maakunnaksi määrätään alue, johon kuuluvat kunnat muodostavat toiminnallisesti ja taloudellisesti sekä alueen suunnittelun kannalta tarkoituk-senmukaisen kokonaisuuden. Itsehallintoalueiden muodostaminen niiden pohjalta on luonnollinen vaihtoehto.

Etelä-Karjalassa on menestyksekkäästi toteutettu sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä eri-koissairaanhoidon integraatiota vuodesta 2010 lähtien. Vuoden 2016 alusta Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden keskuslaitos on täysjäseneksi liittynyt myös Imatran kaupunki, jonka myötä Eksoten palvelut kattavat kaikki Etelä-Karjalan maakunnan kunnat. Maakunnassa on jo nyt myös koko alueen kattava pelastustoimi, joka on järjestetty isäntäkuntamallilla. Toisen asteen ammatillinen koulutus on sekin järjestetty koko maakunnan kattavana kaikkien maakunnan kuntien muodostaman kuntayhtymän kautta.

Etelä-Karjala on valmiina toimimaan edelläkävijänä myös uuden itsehallintoalueen palvelu-rakenteiden pilotoinnissa, sillä Etelä-Karjalassa sote-palvelurakenteet vastaavat jo nyt halli-tuksen linjausten mukaista järjestämismallia.

Etelä-Karjalan maakunta on sopivan kokoinen ja myös yhdyskunta- ja elinkeinorakenteensa ansiosta kantokyvyltään riittävä (alueen BKT:n tasolla mitattuna) tuottamaan väestön tar-vitsemat palvelut kattavasti ja tehokkaasti.

10. 3. Tämä kysymys vain kuntien valtuustoille: Hallituksen aluejakolinjauksen mukaan perustettavat itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Minkä nykyisen maakunnan pohjalta muodostettavaan itsehallintoalueeseen kuntanne katsoo perustelluksi kuulua? (liite: Manner-Suomen maakunnat)

Vastaajien määrä: 1

11. 4. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Ei vastauksia.

12. 5. Itsehallintoalueet järjestävät sote-palvelut joko yksin tai lailla säädettyjen kolmen itsehallintoalueen täytyy järjestää palvelut yhdessä sopimalla toisen itsehallintoalueen kanssa. Sosiaali- ja terveydenhuollossa on jatkossa maassa 15 selkeää alueellista kokonaisuutta, joilla sote-palvelut järjestetään. Miten arvioitte tehtyä ratkaisua?

Vastaajien määrä: 1

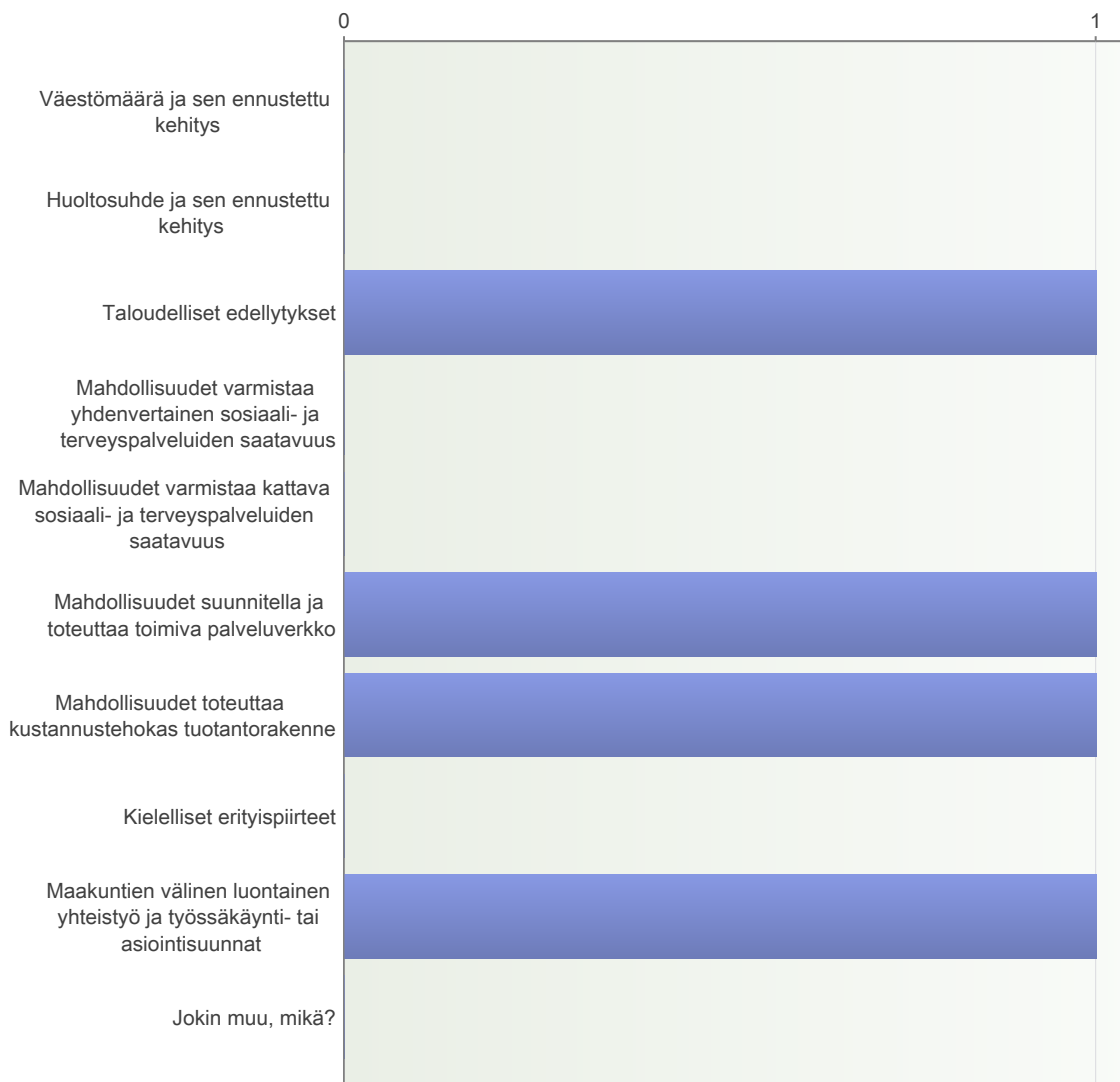
- Ratkaisu on Etelä-Karjalan näkökulmasta hyvä. Etelä-Karjalassa tehty linjaus mahdollistaa Eksoten maakunnallisesti järjestetyn palvelutuotannon kehittämisen myös jatkossa. Etelä-Karjalassa on toimiva sote-kokonaisuus, jolla on jo nyt valmiudet hoitaa vaativamman tason palveluita, ml. laajan päivystyksen sairaala. Etelä-Karjalassa vuodesta 2010 alkaen hankittu kokemus maakunnallisten sote-palveluiden tuottamisesta on hyvä pohja kokeilla ja laajentaa palvelutuotantoa muihinkin itsehallintoalueiden vastuulle suunniteltuihin palveluihin.

Maan hallituksen esittämä ratkaisu, jossa itsehallintoalueiden ja sote-alueiden määrät ovat erisuuruiset, on kuitenkin ongelmallinen. Jo pelkästään itsehallintoaluiden hallinnon ja ra-hoituksen pilkkoutuminen itsehallintoalueiden ja sote-alueiden kesken ei palvele uudistukseen asetettuja rationalisointitavoitteita. Päätöksenteko niillä itsehallintoalueilla, jotka järjestävät yhdessä sote-palveluita kahden tai kolmen maakunnan alueella, voi osoittautua varsin haasteelliseksi.

Jos uudistus on tarkoitus toteuttaa sote-palvelut edellä –periaatteen mukaisesti, tulee itsehallintoalueiden ja sote-alueiden olla yhtenevät sekä niiden kantokyvyn ja väestömäärän riittävän suuret.

13. 6. Minkä kriteerien perusteella tulisi päättää siitä, mitkä kolme itsehallintoaluetta järjestävät sosiaali- ja terveyspalvelut muiden itsehallintoalueiden kanssa? Voit valita yhden tai useampia

Vastaajien määrä: 1

14. 7. Itsehallintoalueet tulevat tarvitsemaan yhteistyökumppaneita palveluiden järjestämisessä.

Mikä tai mitkä ovat alueellenne luontaiset yhteistyösuunnat?

Vastaajien määrä: 1

- Etelä-Karjala muodostaa Kaakkois-Suomen vaalipiirin Etelä-Savon ja Kymenlaakson maa-kuntien kanssa. Maakuntamme luontaiset yhteistyösuunnat ovat Etelä-Savo ja Kymenlaak-so. Vaativassa erikoissairaanhoidossa alueemme tukeutuu HUS:n erva-alueeseen.

15. 8. Jos se itsehallintoalue, johon katsotte kuntanne kuuluvan, osoittautuu myöhemmin tehtävän päätöksen johdosta sellaiseksi itsehallintoalueeksi, joka ei vastaa itsenäisesti sote-palvelujen järjestämisestä, onko sillä vaikutusta kunnan kantaan siitä, mihin itsehallintoalueeseen kunnan tulisi kuulua?

Vastaajien määrä: 1

16. 9. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Ei vastauksia.

17. 10. Hallituksen linjauksen mukaan itsehallintoalueille osoitetaan sosiaali- ja terveydenhuollon lisäksi 1.1.2019 lähtien seuraavat tehtävät: pelastustoimen tehtävät, maakuntien liittojen tehtävät ja ELY-keskusten alueellisen kehittämisen tehtävät sekä lisäksi mahdollisesti ympäristöterveydenhuolto. Mitä muita tehtäviä olisi mielestänne tarkoituksenmukaista siirtää itsehallintoalueille?

Vastaajien määrä: 1

- Jotta uudistus johtaa aluehallinnon keventämiseen, yksinkertaistamiseen ja byrokratian vähentämiseen, itsehallintoalueen tehtävät tulee määritellä niin, että olemassa olevat kun-tayhtymiin organisoidut tehtävät ja valtion aluehallinnon kehittämistehtävät ohjataan laa-jasti itsehallintoalueille.

Seuraavat tehtävät esitetään siirrettäväksi itsehallintoalueille (jatkossa IHA-alueet):

- ELY-keskusten Elinkeinot, työvoima, osaaminen ja kulttuuri -vastuualueen kaikki toimin-not:
- IHA-alueiden elinkeinotehtäviin olennaisesti linkitty TEKES- ja muu yritysrahoitus, jossa kansallisen tason ohjaus on kannatettavaa, mutta asiantuntijat ja rahoituspää-tösten valmistelun tulee olla IHA-alueilla.
- Vaikeimmin työllistyvien palveluiden ja sote-palveluiden keskittämisellä IHA-alueelle saadaan synergiahyötyjä.
- ELY-keskusten, kuntien ja maakunnan liittojen kaikkien ympäristötehtävien yhdistämi-sellä IHA-alueeseen saadaan asiantuntemusta koottua yhteen organisaatioon. ELYjen teh-täviä ei voi hajottaa eri virastoihin, sillä kunkin tehtäväalueen tehokas hoitaminen edellyt-tää tiivistä yhteistyötä muiden tehtäväalueiden kanssa. Esimerkiksi alueidenkäytön kysy-myksissä tarvitaan luonnonsuojelun tai ympäristönsuojelun asiantuntijoita.
- ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri –yksikön liikennejärjestelmätehtävistä mm.

- Strateginen liikennejärjestelmätyö
- Liikenneasioiden aluekehitysyhteistyö – osaaminen ja alue- ja paikallistason tunte-mus oltava myös Livin puolella
- Joukko- ja taksiliikenneasiat
- Yksityistieasiat, myös kunnista ja Metsäkeskuksesta
- Liikenneturvallisuussuunnittelu
- Maankäyttöasiat
- Alempiasteisen tieverkon tienpidon suunnittelu, ohjaus ja rahoitus
- AVI:n tehtävistä nuorisoi-, liikunta- ja kirjastokokonaisuus sekä vesi- ja ympäristöluvut
- Pelastustoimen järjestämistä vastuun siirtämisellä itsehallinto-alueille voidaan varmistaa mm. pelastustoimen ja sote:n yhteistyöhyödyt ensihoitopalveluissa
- Maakunnan liittojen kaikki tehtävät
- Toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa Etelä-Karjalassa on jo nyt yksi maakunnal-linen järjestäjä. Sen yhdistämisellä IHA-alueeseen koulutuksen järjestäjä voi keskittyä ydin-tehtäväänsä opetukseen ja vähentää hallintoa. Toisen asteen ammatillisella koulutuksella on sen lisäksi selkeä yhteys työllisyydenhoitoon.
- Lukio-opetuksen järjestäminen maakunnallisen järjestäjän toimesta toisi ainakin Etelä-Karjalassa merkittävää säästöpotentiaalia ja laajentaisi opiskelijoiden opintojen valinnai-suutta.

18. 11. Millä keinoin tulisi varmistaa itsehallintoalueiden ja kuntiin jäävien tehtävien välinen yhteys hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä?

Vastaajien määrä: 1

- Sote-alueilla on keskeinen vaikutus alueensa kunnissa tehtävään hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen (HTE) työhön, kuten tähän mennessä saadut kokemukset Eksotesta osoittavat. Tehokkaimmin itsehallinto/sote-alueen ohjaava vaikutus toteutuisi silloin, kun itsehallin-to/sote-alueella on myös taloutta ohjaava/palkitseva vaikutus kunnan niihinkin toimintoi-hin, jotka ovat kunnan omalla vastuulla. Itsehallintoalueen ja kunnan välinen vuorovaikutus tulee varmistaa niin, että itsehallinto/sote-alueilla on riittävät ja oikeudenmukaiset kannus-timet edistää alueensa kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Toimintaa ohjaavan rahoituk-sen erillisyyden kuntien ja IHA-alueen välillä tai rahoituksen suoranainen puute kunnissa voi johtaa kokonaisuuden näkökulmasta tehottomuuteen ja osaoptimointiin. Ehkäisevien toi-menpiteiden merkityksen tulee näkyä kustannuskehityksen hallinnassa. Sen osoittamiseksi tarvittaisiin selkeitä mittareita ja kustannusten laskentamalleja. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen tulisi kunnissa nähdä vahvasti poikkihallinnollisena ja kuntalaisten elämänlaa-tua edistävänä toimintana.

Kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä ei tulisi lainsäädännöllä määritellä liian tiu-kasti vaan joustava toiminta ja yhteistyö eri toimijoiden kanssa olisi aina oltava mahdolis-ta. Itsehallintoalueen tulee huolehtia koordinaatiosta kuntien ja sosiaali- ja terveydenhuol-lon palvelujen tuottajien välillä, jotta hyvinvoinnin ja terveydenhuollon ennaltaehkäisy on vaikuttavaa, tuloksellista ja taloudellista.

19. 12. Vapaamuotoisia huomioita hallituksen aluelinjauksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Etelä-Karjala on valmis toimimaan pilottialueena ja käynnistämään uudistuksen etuajassa, mikäli pilotoinnille halutaan luoda lainsäädännölliset mahdollisuudet.

Aluelinjaus mahdollistaa toimivien ja tehokkaiden palveluiden järjestämisen sekä alueiden erilaisuudet paremmin huomioivan elinkeinopolitiikan. Lisäksi se mahdollistaa alueiden vä-lisen luontaisen yhteistyön syventämisen.

Ruokolahdella on valmius sopia nykyisten kuntayhtymien edustuksesta seuraavien kunta- tai maakuntavaalien yhteydessä, jonka jälkeen voitaisiin sopia muodostaa ns. siirtymäkau-den hallitus vastaamaan maakunnan kuntayhtymien yhteisestä päätöksenteosta. Asiaa on tarkasteltava erityisesti lainsäädännön osalta ripeästi, mikäli maakunnalliselle kokeilulle halutaan luoda lainsäädännölliset ja rahoituskelliset puitteet. Vaalitapaan on syytä kiinnittää erityistä huomiota, jotta taataan lähidemokratian toteutuminen sekä myös asukasmäärältään pienempien kuntien vaikuttamismahdollisuus. Tarvittaessa on oltava käytössä äänileikkuri mahdollisten kuntaliitosten varalle ja lähidemokratian toteutumiseksi.

Vaikka uudistus Etelä-Karjalan kannalta on myönteinen, koska alueella on jo pitkän toteutettu maakuntatasoisen palvelujärjestelmän kehittämistä, on uudistuksessa koko valtakunnan kannalta useita ongelmakohtia. Uudistus on luomassa kolmannen hallintotason ja mahdollisesti samalla kolmannen verotustason kuntaveron ja valtionveron ohelle. Lisäksi on ilmeistä tai ainakin mahdollista, että nykyisten ministeriöiden roolia ei tulla oleellisesti muuttamaan eli kokonaisuudessaan byrokratian määrä kasvaa eikä vähene. Myöskään it-sehallintoalueilla toiminnan tehostuminen ei ole itsestäänselvyys, jos itsehallintoalueille siirtyviä organisaatioita ja samalla niiden tehtäviä ei merkittävästi järjestellä uudelleen. Uhkana siis on, että byrokratiaa ja "hallintohimmeleitä" muodostuu nykyistä enemmän.

Jos itsehallintoalueille halutaan selvästi itsehallinnollinen rooli tehtävien ja rahoituksen osalta, tulee kuntien tehtäviä ja roolia kokonaisuudessaan arvioida uudelleen ja kriittisesti. Ainakin Suomen harvaan asutuilla alueilla (jotka kattavat valtaosan Suomea) itsehallinto-alueet voisivat ainakin periaatteessa hoitaa kaikki kuntien tehtävät.

20. 13. Vapaamuotoisia huomioita hallituksen rahoituslinjauksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Rahoituskysymys on ratkaisevassa asemassa itsehallintouudistuksen onnistuneessa toteutamisessa. Alueet tarvitsevat siirtymävaiheessa sekä omaa verotusoikeutta että valtionrahoitusjärjestelmää. Sote- ja itsehallintoalueiden rahoittaminen ei kuitenkaan saa nostaa asukkaiden verorasitusta. Maan eri osien kehityserot (mm. väestörakenne, etäisyydet, sairastavuus ja palveluntarve) on huomioitava valtion rahoitusjärjestelmän puolella toimivan tulontasausjärjestelmän avulla, joka ei kuitenkaan poista kannustetta palveluiden tehokkaalle tuotannolle.

Rahoitusratkaisujen ohella itsehallintoalueiden muodostamisen yhteydessä on ratkaistava useita muitakin mittavia kysymyksiä, kuten kiinteistöomaisuuden omistus ja hallinta, henkilöstön asema ja työehdot sekä jo aiemmin mainittu kysymys keskushallinnon ministeriöiden työnjaosta ja vaikutusvallasta itsehallintoalueiden toimintaan. Jos itsehallintoalueiden kautta halutaan lisätä kansalaisten tasavertaisuutta palvelujen saatavuudessa sekä palvelu-tuotannon kustannustehokkuutta samalla byrokratiaa vähentäen, Suomen julkishallintoa kohtaa ennennäkemätön muutoshaste, johon vastaaminen edellyttää usean hallituskauden yli kantavaa sitoutumista sekä huolellista ja systemaattista lainvalmistelutyötä.

